

Dům všech národností (Z Paříže)

Marie Pujmanová-Hennerová

House of all nations je podotčeno na vizitce, kterou pak rozdávají.

Společnost zazvonila a vešla. Portýr zamkl. Ženy té společnosti tento jednoduchý postup ostře notýrovaly. Výchova je silná věc, mocnější, než by člověk řekl. Přejde automaticky do mozku. Jedny měly impuls utíkat; že se teď dopustily neodčinitelného kroku, kterým se poskvrní. Začaly se dívat s jakousi atavistickou nedůvěrou ze strany na své mužské kamarády; jako by se ti známí lidé měnili v podezřelá individua, která je zavlékla. V druhých zase vznikalo hloupé nepotlačitelné sebevědomí gymnazistů, jako by dělaly pašáctví, imponovaly. Obojí pitomé a nezhostíte se toho hned. A nebyly to hloupé ženské. Ale kastovní zaklínadla a kouzla jsou mocná.

Vystupujete po solidních schodech, které vybavují v myslí safesové oddělení v bance. Do chodeb jsou zavřeny dvojité dveře podšívkané žíněnou vložkou, plstí a koží. Ticho jako v sanatoriu. Tento dům nepočítá se do kategorie zábavních lokálů. Nedělá ze sebe bar, vinárnu ani hotel. Cítí se závažnou společenskou institucí. Má k sobě úctu a sugeruje ji klientům. Jste uvedeni do střídmě zařízeného salonku. Dělá se ve vás psychologie člověka, který jde do ordinace k slavnému profesorovi. Přichází ředitelka, uvítá společnost a sděluje podmínky. Je to pedanticky společenská mladá dáma s podbarvením skepticko-filozofickým. Obklopí vás ovzduším reálnosti, preciznosti, rezervovanosti, důvěryhodnými a přísnými vlastnostmi starých obchodních domů. Jen něco zcela vespod pod její důstojnou truchlivostí člověka zastupujícího vyšší moc praví, že je „fine“ a že chápe všechny odstíny lidských slabostí. Ale nedává to z taktu najevo. Provede vás ne s dotěrnou mnohomluvností guidů, ale jako z osobní záliby majetníka galerie, který dává k dispozici své odborné vzdělání a právě jen vám prokazuje tuto společenskou vlídnost. Představí vám dámy a provede vás po domě. Pak si vyberete pokoj a dámy.

Bary s hudbou, tancem a batikovaným přítmím považuje tento dům za dětinskou romantiku, poetický salát. Tady pohrdají kulisovým děláním nálady. Působí kvalitou materiálu.

V zrcadlovém sále, osvětleném plným elektrickým světlem, stojí němě v řadě dvacet nejkrásnějších nahých dívek, opakovaných zrcadly ze stran, zezadu. Nesou svá živá tuhá prsa a dívají se na vás svými obličejmi prostitutek. To otrokyňské velice působí. Odstíny teple bílého, růžového, slabě čajového, olivového, masového masa. Jedna nezbytná, jako všude v Paříži, černoška, jedna tlustá, jedna s dlouhými vlasy;

ty tři jaksi dětinsky naráz se odrážejí od ostatních. Nesmějí dělat nezpůsoby ani leg-race, když jsou představovány, musejí stát. Je to strašně regulované. Říkáme věcem jmény. Myslíme v slovech. Lokálu s paní za pultem, a kde holky, pomalu se usmívající, berou svými orgány franky se stolu, řeknete bordel. Tady se vám pořád vtírá slovo lupanarium.

Ředitelka se stále pohybuje v duševní poloze člověka, který jest nad věcí. Přece však i ona jest jen člověk a nemůže neprozraditi, že ještě více si zakládá na zařízení než na dívkách. Neboť dívky se vystřídávají a zařízení trvá a dostává se mu posvěcení historické anekdoty. Toto byl soukromý budoár, soukromá ložnice a soukromá koupelna Eduarda VII. Vyslovuje jeho jméno obzvláště zdržlivě klidným způsobem, že ji to neohromuje, že je zvyklá takovým jménům. Ukazuje nakloněný stůl se vzpěradly, který se podobá ohledávacímu stolu u gynekologů. Byl konstruován na objednávku Eduarda VII., který jsa tučný, nemohl se přibližovati k ženám než takto umístěným. Otevírá dveře do komory na mučení. Tady je sloup, k němuž se obět přišněruje, a tady řemeny. „C'est perverse, Madame,“ vysvětlila plna blahovůle. Dáti se mučit stojí tisíc franků. Mučiti dva tisíce. Hlavní důraz klade na materiál. Tento mramor na krbu, „c'est du vrai carrare“. Toto mycí nářadí je ze skutečného stříbra. Kdybyste si vyžádal Číňanku, dají vám skutečnou Číňanku. Všechno je tu pravé. Vládne tu věcnost.

Vždycky ložnice a koupelna s příslušenstvím, izolované v byt. Mnoho místa, málo a velikého pohodlného nábytku. Pokoje zařízené tak, aby se zdály ne větší, ale menší, než jsou, pomocí látek. A Louis XV. ovšem pode vším, nesmrtelná tradice evropských bordelů, které 300 let nemohou zapomenout doby, kdy kurtizány vtrhly do zámků a dělaly velkou politiku.

Říká se: špína neřesti. Spíš by se mělo říkat: čistota neřesti. Jsou různé druhy čistot. Je čistota měšťácká, kde se všechno leskne, připomínající, že v mýdle je tuk. Je čistota pedantská, suchá, vypreparovaná. Je čistota antiseptická z racionální fantazie předvídavosti. Germánská čistota záleží v drhnutí, oplachování a kloktání, francouzská v pročišťování a vyplachování. Francouzi nejvíc ze všech čistot věří v čistotu zaživací roury a Angličané v čistotu dýchadel a všeho rohovitého na kůži: vlasů, zubů a nehtů. Čistota neřesti obsahuje všechny tyto druhy čistot a dostupuje té hranice, kde hygiena se stává toaletou. Přes ni teprv přichází to umělé, kosmetika a parfumerie, a pak se to všechno zas setře, neboť přílišná umělost izoluje a umrtvuje, a přichází mladé vykultivované dívčí zvíře, jako v druhé přírodě, s eroticko-akrobatickou praxí a oním pateticky histrionským talentem nevěstek.

Dvacet dívek ze zrcadlového sálu, které vám dříve jen ukázali, přichází za vámi do pokoje, abyste si vybrali. Reglement. Disciplína. Defilují. Návštěvníkovi se tím i jinak než fyziologicky velice lichoť. Tohle vyvolal ze své moci. Je na koni. Toto jest mu k dispozici. Těchto dvacet dívek mu ilustruje a podškrťává jeho roli hlavní osoby. Sám před sebou vidí svou situaci znalce. Amerikán ukrývá úžas a potěšení člověka nerozmazleného výběrem a tváří se blazeovaně. Největší chudinka, hodný studentský člověk s učitelkou duší, který se sem dostal nedopatřením a myslí s úzkostí na svůj rozpočet a pohlavní nemoci, jme se tvářit vládcovsky. Sugeruje se antika, orient, otrokyně, harém, věci, které na první pohled znějí šmokovštěji, než jsou, a které trvají v lidstvu. Jdou zblízka po koberci jedna za druhou. To tedy jest ten postrach slušných žen (i když se k tomu nepřiznají), nevěstka v plné velikosti, celá nahá. Kokoty v barech ignorují tzv. slušnou ženu s touž konkurenční animozitou, s jakou ona si

je prohlíží. Tady vysílají na ženu tytéž erotické pohledy jako na muže. Žena tu bývá klient stejně jako muž. Nejsem muž ani ostrovně naladěná žena. Dívám se na jejich pleť, svaly, pérující při chůzi prsa, jemně vykroužené zadky s jakousi nelidskou objektivností jako na mapu. Ale nemohu necítiti, když jdou kolem, se svým[a] široce rozestavenýma očima nevěstek, odlišnostmi bradavek v pučení a zbarvení, jak jinak tajemné stvoření je každá žena, hodná prozkoumání, jak každá má jinou chuť a jinou dispozici ve své anonymnosti, a jak nestoudnost, pokud je v rovnováze s krásou, zdravím, mládím a obratností, není nic jiného než tělesné sebevědomí jako všecka jiná sebevědomí na světě, když se zakládají na něčem skutečném. Stud je daleko více otázka lítostné marnivosti a osobní prestiže, než by se zdálo.

Trapná chvíle byla ta, když dvě se vybraly a ty druhé zhasly obličej, povolily v držení a jako potupy odešly.

Celý ten aparát domu, jak to servírují, ta věčná atmosféra taktu a diskrétnosti a tajná hrdost na aranžmá, ta důstojnost, to ve mně budilo hnus. A pak jsem se hrozně styděla, ale jinak, než myslíte. Člověk je klidně sám sebou. Ale jakmile je konfrontován s jinou společenskou vrstvou, jme se představovat svoji společenskou vrstvu, ať dvacetkrát neuznává tzv. společenské přehradu, ať chce nebo nechce a ať se tomu dvacetkrát brání; něco mimo něj chová se za něho. Ženy té společnosti se zase rozdělily jako ve dva tábory. Jedny dělaly, že nevidí, neslyší, že to pro ně neexistuje, že to jde mimo ně; ignorovaly ty dívky. Ne z nadutosti, z rozpaků. Druhé zase, z jakéhosi vnitřního přemetu, je přeceňovaly. Když s nimi mluvily, pořád v tom bylo něco jako přemrštěná blahovůle, krátce bylo to ohavné. Byla to, obráceně, nevolnost téhož druhu, jako kdybyste mluvili s královnou. Jsme zařaděny v kasty o moc víc, než víme. Já nikterak nepropaguji nevěstku jako světici a mučednici. Ale nevinní, slušní a dobře se chovající lidé byly ty dívky.

Ty dvě předváděly scény. Markýrovaly. Se sympatickou nepokrytostí, jak si z těch procedur dělají legraci, aby byl program co nejrychleji odbytý. Takové hosty mají rády. Ti je neunaví.

Potom, protože mají z lidí rozum, poskytly ženám té společnosti to, co vyžadují slušné návštěvnice: aby je mohly litovat. „Nous sortons une fois par semaine, et accompagnées. C'est dur ça, Madame.“ A řekly to s naprostou mazaností a upřímnou sentimentálností holek. Když jsme odcházeli, zadrželi nás v salonu. Zdola avizovali, že někdo přichází. Tady se lidé nikdy nepotkají.

Článek byl poprvé otištěn v časopisu *Přítomnost* 2, 1925, č. 30, 6. srpna, s. 469–470. Text jsme upravili dle běžných edičních zvyklostí.